

Lentis

Derde Congres Integrale Psychiatrie

Nieuwe perspectieven op lichaam en geest

**VOOR REGULIERE EN ALTERNATIEVE ARTSEN EN THERAPEUTEN, WETENSCHAPPERS,
MANAGERS EN STUDENTEN - VOORSTANDERS EN TEGENSTANDERS - OM SAMEN
DE VOORDELEN, MOGELIJKHEDEN EN EVENTUELE MOEILIKHEDEN VAN INTEGRALE
PSYCHIATRIE TE BESPREKEN**

Woensdag 3 december 2008
09.30 - 17.30 uur
Martiniplaza, Groningen

www.congresintegralepsychiatrie.nl

Nieuwe perspectieven op lichaam en geest

INTEGRALE PSYCHIATRIE IS GEBASEERD OP DE WERELDWIJDE ONTWIKKELING IN DE REGULIERE GEZONDHEIDSZORG DIE 'INTEGRATIVE MEDICINE' WORDT GENOEMD. INTEGRALE PSYCHIATRIE BETEKENT DE INTEGRATIE VAN COMPLEMENTAIRE EN ALTERNATIEVE GENEESWIJZEN IN DE REGULIERE PSYCHIATRIE OP BASIS VAN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK NAAR EFFECTIVITEIT EN VEILIGHEID.

Daarnaast spelen drie andere aspecten een belangrijke rol.

Ten eerste de herwaardering van de therapeutische relatie als centraal en essentieel element van elke behandeling.

Ten tweede is het focus gericht op gezondheid en welzijn.

Ten derde wordt de hele persoon bij de behandeling betrokken met biologische, psychologische, sociale, ecologische en spirituele aspecten.

In Nederland is Lentis de eerste ggz-organisatie die een Centrum Integrale Psychiatrie heeft opgericht waar patiëntenzorg, onderzoek en opleiding hand-in-hand gaan.

Tevens organiseert het CIP jaarlijks een congres Integrale Psychiatrie. Na twee zeer succesvolle congressen in 2006 en 2007 is het ons een groot genoegen u hierbij het derde Congres Integrale Psychiatrie aan te kondigen met als titel en thema:

'Nieuwe perspectieven op lichaam en geest'

De afgelopen twee jaar stonden uitleg over integrale psychiatrie en het belang van integrale psychiatrie centraal. Dit jaar is voor een geheel andere aanpak gekozen, hierbij is het focus vooral gericht op de praktische toepassing van integrale psychiatrie; wat is het wel en wat is het niet. Hiertoe zijn drie plenaire lezingen georganiseerd en vierentwintig workshops.

Dit congres is bedoeld reguliere *en* alternatieve artsen en therapeuten, wetenschappers, managers en studenten - voorstanders *en* tegenstanders - om samen de voordelen, mogelijkheden en eventuele moeilijkheden van integrale psychiatrie te bespreken.

We hebben sprekers uitgenodigd die op dit gebied een bijzondere expertise hebben en die in binnen en buitenland grote bekendheid genieten. Tijdens het congres kunt u zich aan de hand van posterpresentaties informeren over initiatieven op dit gebied. Er is live muziek in de foyer, en het congres zal worden afgesloten met een spectaculair optreden van het wereldberoemde cello-octet Conjunto Ibérico

Graag tot drie december!

Het organiserend comité:

Rogier Hoenders, *psychiater*
Martin Appelo, *psycholoog*
Elkana Waarsenburg, *huisarts i.o.*
Erik van den Brink, *psychiater*

Programma

08.30 uur	Ontvangst en registratie
09.30 uur	Opening door Martin Appelo, dagvoorzitter
09.45 uur	Inleiding en achtergronden door Rogier Hoenders
10.00 uur	'The Future of Psychiatry', door James Lake
10.45 uur	'Epigenetica en de rol van voeding bij het ontstaan van psychiatrische stoornissen', door Frits Muskiet
11.30 uur	Pauze / koffie-thee met een broodje
12.00 uur	Eerste ronde workshops
13.30 uur	Biologische lunch
14.30 uur	Tweede ronde workshops
16.00 uur	Pauze / koffie-thee
16.30 uur	'Nourishing life: New perspectives on body, mind, and resistance to illness', door David Servan Schreiber
17.15 uur	Afsluiting door de dagvoorzitter
17.20 uur	Concert door cello-octet Conjunto Ibérico
17.35 uur	Einde

Dagvoorzitter

Dr. M.T. Appelo, Gz- psycholoog/ gedragstherapeut, Senior onderzoeker Centrum Integrale Psychiatrie van Lentis, Universitair docent psychologie bij de Rijksuniversiteit Groningen.

Plenaire sprekers

Drs. H.J.R. Hoenders, psychiater/ onderzoeker, oprichter Centrum Integrale Psychiatrie, Lentis.

Dr J.H. Lake, is psychiater en 'clinical assistant professor', Department of Psychiatry and Behavioural Sciences, Stanford University Hospital en voorzitter van de American Psychiatric Association, werkgroep Complementaire, Alternatieve en Geestelijke Gezondheidszorg. Hij heeft een eigen praktijk in Monterey California.
www.apacam.org
www.integrativementalhealth.net

Prof. Dr. F.A.J. Muskiet, klinisch chemicus, Hoogleraar Pathofysiologie en Klinisch Chemische Analyse, Universitair Medisch Centrum Groningen.

Prof. Dr. D. Servan Schreiber, Hoogleraar Klinische Psychiatrie, Universiteit van Pittsburg. Schrijver van de bestseller 'Uw brein als Medicijn' en recent verscheen zijn tweede boek 'Anti Kanker, een nieuw leefstijl'.
www.servan-schreiber.com

Workshops

1) **Integrale Psychiatrie in de psychiatrische praktijk (Engels)**

Dr. J.H. Lake, psychiater, VS

Deze workshop is een vervolg op de lezing die 's ochtends is gegeven over de principes van Integrale Psychiatrie. De nadruk ligt nu op de vertaling hiervan naar de praktijk van de psychiatrische behandeling. Hoe werk je als psychiater integraal? Welke methode kun je hanteren? Er is voldoende gelegenheid om hierover van gedachten te wisselen met James Lake, voorzitter van de werkgroep CAG van de APA.

2) **Centrum Integrale Psychiatrie in de praktijk**

Mw. Drs. B. Hartogs, gz psycholoog

Mw. Drs. A. Hospers, arts assistent

Mw. W. Ligthart, fysiotherapeut en psychomotorisch therapeut

Mw. A. Stoffers-Schaafsma, sociaal psychiatrisch verpleegkundige

Mw. W. de Vries-Treffers, nurse practitioner

Het Centrum Integrale Psychiatrie van Lentis presenteert haar werkwijze. Wie werken er? En waaruit bestaat het behandel aanbod? Welke methoden worden wetenschappelijk onderzocht en wat zijn de resultaten? Ook wordt er dieper ingegaan op een aantal complementaire behandelvormen die het Centrum aanbiedt en is er de mogelijkheid er mee te oefenen.

3) **Het zelfhelend vermogen in de psychiatrische eerstelijns praktijk**

Mw. P. Faber, holistisch energetisch therapeut

Drs. J.W. Louwerens, psychiater en directeur Noordland Kernzorg

Het zelfhelend vermogen is de basis van iedere behandeling. Integrale Psychiatrie is een ideale vorm om dit vermogen maximaal te stimuleren. De behandeling komt geheel in samenspraak tot stand, waarbij zowel de kennis en ervaring van de behandelaar als van de patiënt betrokken worden. In de workshop wordt de werkwijze mede aan de hand van casusbeschrijvingen besproken, waarvoor de betrokken patiënten zelf uitgenodigd worden.

4) **Integrale huisartsgeneeskunde, een nieuw perspectief voor de huisarts?**

Drs. J.W. Ek, huisarts

Drs. J. de Vette, huisarts

Drs. E. Waarsenburg, huisarts i.o.

In deze workshop wordt een algemene introductie gegeven van Integrative Medicine. Dit wordt daarna toegespitst op de Nederlandse huisartsenpraktijk. Twee huisartsen geven hierover hun visie en doen verslag van hun ervaringen (wetenschap en praktijk). Zij treden namelijk buiten de gebaande paden van de reguliere huisartsenzorg. De één wat betreft wetenschap, de ander in de praktijk. Aansluitend volgt een discussie met aanwezige huisartsen en andere aanwezig geïnteresseerden met als onderwerp Integrale Huisartsgeneeskunde, een nieuw perspectief voor de huisarts? Is dat nodig? En zo ja, in welke vorm.

5) **Integrative medicine; een natuurlijke aanpak van kindergeneeskunde**

Mw. Drs. I. von Rosenstiel, kinderarts,

hoofd afdeling Kindergeneeskunde

Slotervaartziekenhuis

Mw. Drs. R. Koolen, kinder en jeugd psycholoog

In deze workshop wordt de aanpak van het Slotervaartziekenhuis toegelicht aan de hand van casussen. Een klinische afdeling voor geïntegreerde kindergeneeskunde en een 'Kinderadviespoli', waar betrouwbaar advies op het gebied van CAG wordt gegeven aan ouders en kind.

6) **Ecocide en de illusie van gescheidenheid Het ecologisch principe van integrale geneeskunde (Engels)**

Dr. S. Goldfinger, psycholoog en stafid Global Footprint Network

De gezondheid van de biosfeer is cruciaal. Toch putten wij haar uit met onze leefwijze (we plegen 'ecocide'). Waarom doen we daar niet echt iets aan? Waarschijnlijk omdat we denken dat de biosfeer en wijzelf gescheiden fenomenen zijn. Hoe komen we ertoe om een besef van eenheid ('egoloosheid') en onderlinge verbondenheid te ervaren en daarnaar te handelen? Goldfinger introduceert de visie van het 'Global Footprint Network'.

7) ZHING KHAM JONG SO; ontwikkelen van het innerlijke en uiterlijke milieu om gezondheid en een duurzaam ecosysteem te bereiken (Tibetaans / Engels)

Lama Gangchen Rinpoche & Lama Michel Rinpoche (Italië / Tibet)

Tijdens deze workshop introduceert en demonstreert Lama Gangchen de 'NgalSo-Self-Healing' meditatie 'Making Peace with the Environment'. Het gaat hierbij om de verbondenheid van innerlijke (lichamelijke) en uiterlijke (aardse) elementen en hoe een gebalanceerde en schone omgeving bepalend is voor onze gezondheid. De meditatie wordt toegelicht vanuit Tibetaanse Boeddhistisch perspectief en de deelnemers oefenen ermee.

8) Zonder zelf gezonder?

F. Koster, psychiatrisch verpleegkundige en mindfulnessstrainer
Drs. H. van den Brink, psychiater en mindfulnessstrainer.

In deze interactieve en ervaringsgerichte workshop wordt de betekenis van de boeddhistische visie op lichaam en geest voor de psychiatrie nader verkend. Mindfulness-based methoden zijn niet meer weg te denken uit de GGZ. Inzichten uit de boeddhistische psychologie liggen aan de wortel daarvan en bieden – hoewel lang geleden geformuleerd – 'nieuwe' perspectieven waar ontwikkelingen in de westerse wetenschap bij aansluiten.

9) Bidden, meditatie en mindfulness: over vorm, inhoud en iets 'meer'

Drs. P. de Rijk, geestelijk verzorger bij Lentis

Integrale psychiatrie verbindt lichaam en geest met interventies uit spirituele tradities. In de praktijk leidt dit tot grensverkeer tussen geestelijke verzorging en behandeling. Tijdens deze workshop wordt stilgestaan bij overeenkomsten en verschillen tussen bidden, meditatie en mindfulness, en de rol van de geestelijk verzorger daarbij. Wat zijn de mogelijkheden en grenzen van spirituele interventies in het kader van regulier geestelijke gezondheidszorg?

10) Een demonstratie van effectieve Mindfulness PLUS behandelingen in de antroposofische psychiatrie

Drs. W. Minne, psychiater en medewerkers Lievegoedzorggroep.

Tijdens deze workshop wordt een demonstratie gegeven van drie antroposofische therapieën: de kunstzinnige therapie, de eurythmietherapie en de ritmische massage. Door eigen werkzaamheid en demonstraties kunnen deelnemers de Mindfulness(PLUS) kwaliteiten van de antroposofische therapieën beginnend ervaren. Ook worden de resultaten van een pilotonderzoek gepresenteerd.

11) Verbeteren van therapie-uitkomsten door Hartcoherentie technieken en analyse van Hart Ritme Variabiliteit (Engels)

Dr. H. Martin, executive vice president Heartmath V.S.

Hartcoherentietraining en analyse van Hart Ritme Variabiliteit winnen snel aan populariteit in de behandeling van emotionele problematiek, het ontwikkelen van zelfregulatie en het verbeteren van gezondheid. Tijdens deze workshop worden deze technieken theoretisch onderbouwd en er worden verschillende therapie- en trainingsprotocollen toegelicht en gedemonstreerd.

12) Neurofeedback en de plasticiteit van het brein

Drs. W. van der Zwaag, klinisch psycholoog, neurofeedbacktherapeut,
Drs. B. Gerrits, klinisch psycholoog

Deze workshop geeft een overzicht van de mogelijkheden om het functioneren van ons brein te beïnvloeden. Met behulp van geavanceerde EEG apparatuur en software kan feedback worden gegeven over bepaalde processen die de regulatie van onze cortex betreffen. Er wordt een kort en bondig overzicht gegeven van de wetenschappelijke onderbouwing van deze nieuwe behandelmethodiek.

13) De mogelijkheden van homeopathie binnen integrale psychiatrie

Drs. J.P. Jansen, arts voor homeopathie

Homeopathie is een medische methode die al meer dan 200 jaar wordt uitgeoefend, zowel voor lichamelijk als psychiatrisch zieken. Aan de hand van gevalbeschrijvingen geeft deze workshop inzicht in de methode en gaat in op de rol van de psyche in de homeopathie. Ook wordt stilgestaan bij algemene richtlijnen en problemen bij de indicatiestelling. Hierbij worden ook de resultaten van recent wetenschappelijk onderzoek betrokken.

14) Transpersoonlijke psychiatrie, ongekende mogelijkheden

*Mw. Drs. M. Slee – Verhulst, psychiater
Drs. G. van Florestein, psychiater*

Deelnemers maken kennis met het gedachtegoed van de transpersoonlijke psychiatrie aan de hand van het werken met (familie-)opstellingen. Het perspectief op de wisselwerking tussen lichaam en geest verschuift als daarmee wordt gewerkt. Het toont aan dat lichaam en brein informatie van niet aanwezigen en aanwezige anderen op kunnen vangen. Met deze informatie wordt de patiënt op een ander niveau behandeld dan tot dusver mogelijk was.

15) 'Wie zegt dat je onder leed moet lijden?' Eigen kracht, eigen koers

*Mw. M. de Jonge, praktiserend patiënt en stafmedewerker Empowerment, Lentis
Mw. A. van Wijnen, directeur disability policy, visie in Uitvoering, in samenwerking met werkgroep Cheiron van het Cliëntenplatform GGZ Groningen*

Het terugvinden van de eigen energiebron en de verbinding met zelf, anderen en de wereld kan langs vele reisroutes. Vanuit cliëntenperspectief is het simpel: wat helpt helpt en wat helpt sluit aan bij de eigen beleving van de werkelijkheid. In deze workshop gaan we samen op zoek naar de werkzame bestanddelen achter de diversiteit van reisroutes en onderwegstrajecten. Onder het motto: Zoekt en Gij blijft vinden. Dat is de grap van het leven zelf.

16) Een brug tussen Oost en West: Past Reality Integration (PRI) psychotherapie op weg naar een nieuw paradigma?

*Mw. Drs. I. Bosch, gz psycholoog en schrijver
Drs. H. van der Pol, psychiater*

Onze in het hier en nu ervaren problematiek is meestal niet wat het lijkt. Het zijn dikwijls illusies die ons gedrag onbewust aansturen. De PRI-methode, die in deze workshop wordt geïntroduceerd en gedemonstreerd, is erop gericht hier verandering in te brengen. De methode combineert Oosterse en Westerse principes zoals bewustzijnsleer, mindfulness, zelfobservatie, exposure, cognitieve herstructurering en (de-)conditionering.

17) Lichaamsgerichte interventies in de hulpverlening: Lichaamsbewustzijn en ademhaling

Mw. Drs. I. Rosman, psycholoog

Je onderzoekt in deze workshop je eigen ademhalingsproces. Met aandacht en focussen leer je naar je lichaam te luisteren. Er is aandacht voor theorie, diagnostiek, demonstratie en vooral zelf ervaren en delen met anderen.

18) Relatiebemiddeling tussen lichaam en geest 'Als het lichaam kanker heeft'

*Mw. Drs. I. Klijntunte, kinder- en jeugdpsychiater en trainer coach
Drs. G. Witvoet, gz psycholoog*

De diagnose kanker is een schok die alle facetten van het bestaan raakt. Er is sprake van een relatieconflict tussen lichaam en geest. In de workshop kunnen deelnemers kennismaken met technieken uit verschillende therapeutische stromingen waarmee kankerpatiënten in het Behouden Huys in staat worden gesteld om de relatie tussen lichaam en geest te herstellen.

19) Vetzuren, Diabetes mellitus, Depressie en Schizofrenie

Mw. Dr. J. Assies, internist

Drs. F. Power, medisch psycholoog

In deze workshop worden de structurele en functionele rol van vetzuren voor de hersenfuncties toegelicht. Er wordt nader ingegaan op de vetzuurveranderingen bij patiënten met diabetes mellitus, stemmingstoornissen en schizofrenie en op de vraag hoe de vetzuren betrokken zijn bij het feit dat hart- en vaatziekten 2-4x zoveel voorkomen bij deze patiënten. De consequenties voor onderzoek en behandeling worden besproken.

20) De voedingsbasis en behandeling van bipolaire stoornissen (Engels)

Dr. S. Shannon, psychiater en schrijver, Verenigde Staten

Bipolaire stoornissen komen steeds vaker voor, zeker bij kinderen. Tegelijk zien we een dramatische afname van het gebruik van omega-3 vetzuren, magnesium, vitamine B en andere essentiële voedingsstoffen. Dr. Shannon gaat aan de hand van praktijkvoorbeelden in op het verband tussen deze twee tendensen en de consequentie die dat heeft voor de integrale behandeling van bipolaire problematiek.

21) Evidence-based natuurlijke therapieën voor adolescenten met ADHD, depressie en vermoeidheid (Engels)

Mw. Prof. Dr. K. Kemper, kinderarts en hoogleraar holistische geneeskunde, Verenigde Staten.

Veel adolescenten met psychische klachten vermijden medicatie en psychotherapie vanwege mogelijke stigmatisering en bijwerkingen. Ze hebben meer belangstelling voor natuurlijke interventies zoals kruiden, dieet en verschillende soorten 'life-style' interventies. Deze workshop geeft een overzicht van de wetenschappelijke evidentie op dit gebied. Er is speciale aandacht voor kinderen met ADHD of depressie.

22) Traditionele Chinese Geneeskunde en depressie; een overzicht van enkele wetenschappelijke onderzoeken en een inleiding in de Chinese theorie (deels Engels)

Dr. Y.P. Zhu, farmaceut / herbalist

Mw. Drs. M. Zeegers-Nouwen, tandarts / acupuncturist

Binnen de TCM zijn lichaam en geest niet van elkaar te scheiden. Depressie wordt meestal vertaald met 'mentale emotionele disbalans'. Wat verstaan we hier onder en wanneer komt het voor? Hoe herken je het en wat kun je er mee doen? Is er wel iets aan te doen? De workshop gaat verder over wetenschappelijk onderzoek naar het effect van TCM bij depressie en over het interpreteren van een mentale disbalans volgens de TCM principes.

23) De transdiagnostische behandeling van ernstige somatoforme stoornissen

Drs. J.A. Spaans, klinisch psycholoog

Mw. Dr. M.E.F. Bühring, psychiater en medisch manager Centrum Eikenboom

Centrum Eikenboom, het kenniscentrum voor psychosomatiek, biedt een intensieve (dag)klinische multidisciplinaire behandeling voor patiënten met zeer ernstige somatoforme klachten. Er wordt behandeld vanuit een integratief transdiagnostisch model. Hierbij spelen lichaamsmentaliteit, acceptatie bevorderende technieken, cognitieve gedragstherapie en de systemische benadering een centrale rol. Deelnemers maken kennis met dit model en de toepassing ervan.

24) N=1 evaluatie: 'evidence based' CAG in de kliniek (Engels)

Mw. Dr. S. Vohra, kinderarts Canada

De wetenschappelijke evidentie van complementaire en alternatieve geneeswijzen (CAG) is nog onvoldoende. RCT's zijn hiervoor niet altijd geschikt. N=1 evaluaties zijn meestal wel goed te gebruiken. Het leren toepassen hiervan in een klinische setting in combinatie met geïndividualiseerde outcome-assessment staat centraal tijdens deze workshop waarbij van de deelnemers een actieve inbreng wordt verwacht.

Verdere informatie

Accreditatie

Evenals voorgaande jaren is accreditatie aangevraagd bij de NVvP, de CvHA, het NIP en andere beroepsverenigingen. Zie de website voor meer informatie.

Datum

3 december 2008 van 9.30 tot 17.30 uur; ontvangst en inschrijving aan de zaal is mogelijk vanaf 8.30 uur.

Locatie

Martiniplaza
Leonard Springerlaan 2
9727 KB Groningen
050 5222777
www.martiniplaza.nl

Inschrijving

Uitsluitend via www.congresintegralepsychiatrie.nl

Voor informatie over onder andere posterpresentaties, bereikbaarheid zie de website van het congres

Kosten

Betaling voor 1-10-2008	€ 175,-
Betaling na 1-10-2008	€ 200,-
Betaling aan de zaal	€ 225,-

Studenten

Betaling voor 1-10-2008	€ 75,-
Betaling na 1-10-2008	€ 100,-
Betaling aan de zaal	€ 100,-

www.congresintegralepsychiatrie.nl

Initiatief en organisatie

Hoofdsponsor

